

DJEČJI PODLISTAK „HRVATSKE RIJEČI“

HRCKO

22. svibnja 2020.

Broj 188

ISSN 1821-3758

9771821375004

Dragi čitatelji *Hrcka*!

Pred vama je svibanjski broj *Hrcka*, koji je, ako smijem tako reći, »vjesnik« kraja školske godine. Znam da vam nije lako i da svi jedva čekate kraj škole, koji će ove godine, po svemu sudeći, biti ranije nego li obično, bar za one koji su sve ovo izvanredno vrijeme redovito radili i učili online – od doma.

Ima i onih kojima se ova škola »na daljinu« svidjela, ali velika većina ipak voli školu »uživo«. Dobro, možda ne baš školu i učenje, ali sigurno DA odmore i druženje s prijateljima.

Ako ništa drugo, sada ste bar dokazali i sebi i drugima da se i ovako može. Najvažnije od svega je sačuvati zdravlje i živce ukućana... (znate na što/koga mislim).

Ako bi mene netko pitao iz predmeta *Informatika i računarstvo* svi bi imali zaključene petice. Sada ste dokazali da znate i više nego što bi se od vas tražilo. Izdržite još malo, pa onda na zasluženi odmor!

Kada smo kod odmora, važno je znati da će ovo ljeto biti posebno! lako možda nećemo moći grupno putovati na more, možemo učiniti da ovo bude ljeto za pamćenje. Pitate se kako? Sljedeći, ljetni dvobroj *Hrcka* izlazi 19. lipnja, tamo ćete moći potražiti odgovore!

Do tada, veselite se svakom novom danu, lijepom vremenu, prirodi, suncu, cvrkutu ptica, prijateljima, druženju i... skorom ljetnom odmoru.

Željka

IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Željka Vukov

Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković, Marina Piuković, Vesna Huska, Katarina Čeliković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Mirjana Crnković, Slađana i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrcko@hrvatskarijec.rs

IZABERI SVOJE!

ŠKOLSKA
2020./21.

IZBORNI
PREDMET
HRVATSKI JEZIK S
ELEMENTIMA NACIONALNE
KULTURE

Svaka škola je u obvezi ponuditi
anketni list na kojem možete izabrati
Hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture.
Ako se prijavi dovoljan broj učenika, škola će organizirati nastavu.

Škole koje su do sada iskoristile tu mogućnost:

**OŠ „Ivan Goran
Kovačić“
SONTA**

Tamara Kokai

**OŠ „Moša Pijade“
BEREG**

Tamara Lerić

**OŠ „Aleksa Šantić“
VAJSKA**

Milena Baždar

**OŠ „Ivo Lola Ribar“
PLAVNA**

Marina Vranješ

**OŠ „Bratstvo i
jedinstvo“
BEZDAN**

Karlo Fuderer

**OŠ „Srijemski
Front“
SOT**

Ana Hodak

**OŠ „Boško
Pakovljević – Pinki“
SRIJEMSKA
MITROVICA**

Dario Španović

**OŠ „Jovan Popović“
SRIJEMSKA
MITROVICA**

Dario Španović

**OŠ „Jovan
Jovanović Zmaj“
SRIJEMSKA
MITROVICA**

Dario Španović

**OŠ „Sveti Sava“
SRIJEMSKA
MITROVICA**

Dario Španović

**OŠ „22. oktobar“
MONOŠTOR**

Damir Šimunov

**Hrvatski dom
SOMBOR**

Ivan Baričević

**OŠ „Matija Gubec“
TAVANKUT**

Sonja Zvekić

**OŠ „Pionir“
ŽEDNIK**

Verica Dulić

**OŠ „Vladimir Nazor“
ĐURĐIN**

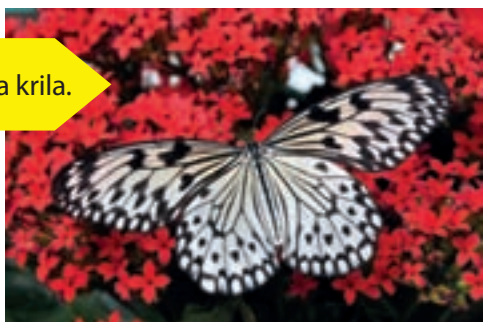
Klara Dulić Ševčić

Više informacija potražite na broj 0646590832.

Od ružne gusjenice do prekrasnog leptira

Svi volimo leptire. Svojom ljepotom uvijek privlače pažnju i radujemo se kad ih vidimo. Ima ih raznih veličina i još ljepših boja. Budući da ovih dana, točnije 28. svibnja, obilježavamo Svjetski dan leptira donosimo vam neke zanimljivosti o ovim krasnim kukcima. Vjerujem da će vam nešto od ovih informacija biti pravo otkriće.

Leptir ima dva para krila.

Težak je kao dvije latice ruže.

Postoje četiri faze leptirovog životnog ciklusa: jaje, gusjenica (ličinka), kukuljica (pupa) i odrasli leptir.

Ljudi koji proučavaju leptire zovu se lepidopteristi.

Do sada je otkriveno više od 24 tisuće vrsta leptira, dok su leptirice još brojnije s oko 140 tisuća vrsta.

Postoje i leptiri selice koji zimi traže toplije krajeve.

Leptiri su tema i brojnih pjesama za djecu.

Postoje dnevni i noćni leptiri.

Leptiri mogu vidjeti crvenu, žutu i zelenu boju. Leptiri se hrane ukusnim lišćem i nektarom. Leptiri žive samo u toplijim krajevima (ne naseljavaju Sjeverni i Južni pol). Mogu letjeti brzinom od 20 km na sat, ali ne mogu letjeti ako im temperatura tijela nije iznad 30 stupnjeva Celzijusa.

Prisustvo puno leptira pokazatelj je čistog okoliša.

Većina leptira živi veoma kratko (nekoliko dana, pa čak i par sati). *Gonepteryx rhamni* je vrsta leptira koja živi 9 do 10 mjeseci, što je i najduži životni vijek jedne vrste.

Sva naša svila dolazi od niti čahure dudova svilca.

Krila leptira su prozirna. Sastavljena su od proteina zvanog hitin koji je prekriven mrljama koje reflektiraju različite boje. Kako leptiri starije, tako se mrlje gube i krila postaju prozirnija.

Zamislite da školska bilježnica raširi listove i poleti. Otprilike toliko je i najveći leptir na svijetu čija krila imaju raspon od 25 cm, a težak je oko 30 grama. Zove se *Krilo kraljice Aleksandre* ili *Atlas*, a na latinskom *Ornithoptera alexandrae*.

Jedan od najljepših leptira tzv. *Apolonov leptir* je u opasnosti da nestane, jer je vrlo osjetljiv na promjene. Stoga je zaštićen u Europi, ali i u Srbiji. Veoma je lijep, ima bijela krila na kojima se nalaze četiri crvena kruga.

Zbog svoje ljepote ljudi se često vole maskirati u leptira.

Najmanji leptir na svijetu je *Brephidium exilis* i raspon njegovih krila iznosi do 2,5 cm. Osjetilo okusa se kod leptira nalazi na nogama, oni tako mogu osjetiti je li biljka na koju su sletjeli pogodna za prehranu ili za ležanje jaja. Leptiri su oslikani i na egipatskim freskama starim oko 3.500 godina. Kratkovidni su. Obično ne vide dalje od 3 metra.

Po svojoj želji složi boje i oboji leptira.

Kravata za 5

I sad reci da na svijetu
ne postoje čuda.
Pet godina i ja slavim,
a do jučer – duda.

Još do jučer bio beba,
a vidi me danas.
Iz dječaka u muškarca
stasao sam začas.

Za rođendan omiljena
torta od banane.
Nema smisla da se više
budim pokraj mame.

Mogao bih starog među
dati za kravatu,
pa nek' vide kako sličim
na najboljeg tatu.

Natali Šarić

KNJIGA baš za mene

David Litchfield:

DJEDOV TAJNI DIV

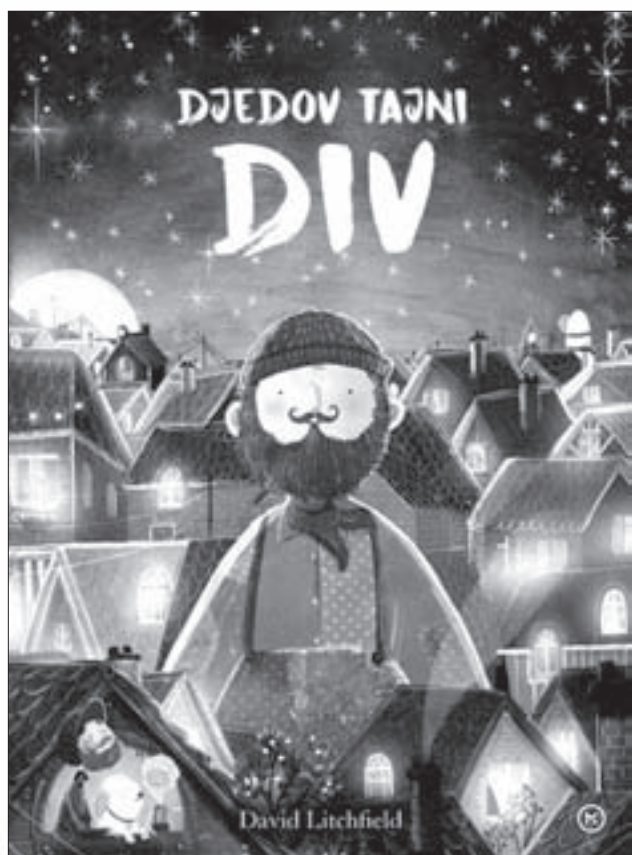
Biti drukčiji nije uopće lako. Nekad se te »drukčijosti« ljudi uplaše, ne znaju kako reagirati, a nekad pobjegnu glavom bez obzira. Još ako je taj netko drugačiji poput djedovog tajnog diva i ima »noge duge poput kanalizacijskih cijevi, šake velike poput stolova i stopala golema poput čamaca« onda nije niti čudno da ga se jedan dječak boji.

O čemu se radi?

O jednoj predivnoj, toploj i dirljivoj priči o jednoj zaista velikoj, ogromnoj tajni, o tome kako se ljudi ponašaju prema nečemu što je drukčije nego što je uobičajeno, o rušenju stereotipija i nadilaženju osobnih strahova te o ljudskoj potrebi za pripadanjem i prijateljstvom.

Odnosno o jednom velikom i dobrom divu koji čini divne stvari ljudima ali se skriva, jer se plaši ljudske reakcije na svoj vanjski izgled i veličinu... a u biti div je samo trebao prijatelja.

Jesam li vas dovoljno zainteresirali da potražite ovu prekrasno ilustriranu slikovnicu?

Rič o bućuru

Ja sam bućur. Kadgod kad si tio digod ić, tribo si »skupit svoj bućur« i vezat ga oko štapa. Bućur na rame i put pod noge! U bućur mećeš sve tvoje najvažnije i nosiš na put. Moraš znat kako sačuvat sve unutri da bude čisto i da sve nađeš di si ostavio. Brulje ni nemoj mećat – neš imat mista za važne stvari.

Ja sam bućur. Danas sam samo lipa uspomena – svi nose kofere i torbe. Mene ostavili digod u šefuneru doli u ladici. Ni za vandrovku me ne uzmu. Eh...

Ja sam bućur. Najslađe sićanje na mene nek ti budu bućurići koje majka pravi, a u nji kadgod metne crnog pekmeza, kadgod friškog sira, a kadgod i malko divenice.

BUĆUR – svežanj, veći zavežljaj (u većem rupcu)

BRULJE – krpe, prnje

VANDROVKA – skitnja

BUĆURIĆ – mali bućur, a ime je također za ukusni punjeni kolač

HRVATSKI JEZIK

Piše: Mirjana Crnković

Biciklist

Uhrvatskome standardnom jeziku imenice koje završavaju na -ist muškoga su roda i pogrešno ih je izgovarati i zapisivati s -a na kraju kao imenice ženskoga roda. Takve su, primjerice, imenice aktivist, alpinist, biciklist, daltonist, harfist, idealist, iluzionist, kroatist, okulist, optimist, perfekcionista, pesimist, pijanist, šahist. Pogrešno je ići okulisti, vidjeti harfistu, razgovarati o šahisti, a pravilno je ići okulistu, vidjeti harfistu, razgovarati o šahistu.

Izaberi riječ iz niza i pravilno ju upotrijebi u rečenicama (ne moraju sve riječi biti upotrijebljene): aktivist, alpinist, biciklist, daltonist, harfist, idealist, iluzionist, kroatist, okulist, optimist, perfekcionista, pesimist, pijanist, šahist.

Sinoć mi je mama rekla da obvezno moramo ići k _____ jer ne vidim dobro. Tako je i bilo. Nakon što smo posjetili liječnika, otišli smo izabrati naočale. Dugo sam birao, jer sam _____. Mislio sam da nikad neću odlučiti, a mama mi je rekla da ne budem _____. Konačno, odabrao sam jednu jako lijepe i rekao sam da želim te u sivoj boji, no mama me je počela uvjeravati da je to plava boja! Nisam mogao vjerovati da me uvjerava da ne razlikujem boje, pa nisam _____. Kao da to sve nije bilo dovoljno, došli smo biciklama, a ja se ne volim voziti s mamom, jer ona kaže da nisam dobar _____. Ona to kaže samo zato što sam brži od nje...

Riješenije: okulistu, perfekcionista, pesimist, daltonist, biciklist

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Zovem se **Maksim Botka**

Učenik sam četvrtog razreda OŠ *Bratstvo-jedinstvo* u Bezdanu.

Obitelj: mama **Izabela** (38); sestra **Lorka** (5)

ILI – ILI:

sladoled / čokolada
tenisice / cipele
meso / **kolači**
zima / **ljet**
dan / noć
pješačenje / **bicikl**
šljiva / naranča
žuta / **plava**
film / knjiga
tamburaši / **zabavnjaci**
povijest / kemija

pjevanje / plesanje
pizza / odrezak
fotelja / stolac
čokolada / **vanila**
sok / **voda**
pas / mačka
selo / grad
tenis / **plivanje**
kazalište / film
jesti / kuhati
čitati / **gledati**

PREPORUČAM:

knjiga:
René Guillot:
Bijela griva

pjevač:
Darkwood dub

pjesma:
Elektro pionir

film:
Antmen

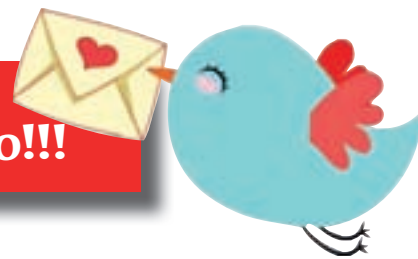
kompjutorska igrica:
Minecraft

Volim: prirodu i vožnju haverborda i bicikla, druženje s prijateljima i istraživanje.

Ne volim: buku, nepravdu i zagađen okoliš

B. I.

Draga Iva!

Prvo sam bila tužna i čak sam plakala kad su nam zbog opasnog virusa zabranili putovanja iz grada u grad. Onda sam smislila – ne, plakanje nije moj način: obilaziti ću naš gradić. Onda me je mama uzela kraj sebe na kauč i počela mi govoriti o ovoj situaciji. Lijepo me je zagrllila i počela pričati kako i ona ludo voli putovanja i kako se rado sjeća svakog mjesta gdje je bila... Rekla mi je kako mi se divi što imam ovaj DNEVNIK PUTOVANJA. Dobar naziv je smislila, nije li? Moja pametna mamica! Znam na koga sam! Rekla mi je da će mi rado pokazati svoje uspomene s putovanja čim donese nekoliko kutija iz podruma gdje ih je odložila prilikom posljednjeg velikog spremanja i nije ih još vratila pod svoj krevet. Predložila mi je da napravim plan – popis mjesta kamo ćemo ići na ljeto. Odmah sam pitala – ima li šanse da povedemo i tebe? Rekla je: »Naravno. Samo se sad još malo strpite i vrijedno učite... I ja jedva čekam da mogu izaći van i negdje otići.«

Zato počnimo! Za početak ja tebi šaljem moje prijedloge. Malo prirode – malo društva!

FRUŠKOGORSKA JEZERA – Jesi li znala da postoji 16 jezera na Fruškoj gori? Osobito preporučuju ova jezera: Bruje (prekrasno s puno drveća, a u obližnjem selu su najslađe lubenice – tebi omiljene!), Bijeli kamen (toplo, duboko i toliko bistro da je prozirno!), Međeš (topla voda, mala plaža i teren za odbojku – jeej!), Sot (cvrkut ptica, praćakanje riba i vjetar koji blago struji kroz okolno drveće... 200 vrsta ptica i 1.400 vrsta biljaka!!! – volimo obje ♥♥), Dobrodol (3 km od jezera Međeš – da nam tate idu pecati i ne gnjave nas :) a voda je čista i topla i prozirna!). Poviri na *fruskac.net* (kad uradiš zadaće ☺).

VOJVOĐANSKI DVORCI – 1. Prošetati ćemo oko poljskog dvorca *Kapetanova* i izmisliti jednu bajku! 2. U parku oko *Fantasta* ćemo napraviti piknik – molim te, pripremi haljinu, šešir, suncobran i fotoaparat naravno! 3. *Vladičanski dvorac* u Vršcu ćemo posjetiti na cijeli dan i SVE ćemo pogledati (obavezno udobne cipele pripremi!) 4. *Kaštel kraja Pala* u Bačkoj Topoli ćemo obići i onda na jezeru cijeli dan smišljati objašnjenja o misterijama koje su se tamo dogodile! 5. U Kulpinu ćemo obići sve zgrade gdje nas puste, pogledati sve izložbe i uživati u parkovima dok nas roditelji ne odvuču doma!!!

Čekam Tvoje ideje! Dotle – uživaj u ovim slikama! Puno mislim na Tebe!

Tvoja Ana!

a,
š

Pjesnikinja Jasna Melvinger! I slikarica! I jezikoslovka!

Rođena prije 80 godina u Petrovaradinu

Jasna Melvinger je rođena 26. svibnja 1940. u Petrovaradinu, gdje i sada živi. Svoj je život provela s poznatim književnikom i umjetnikom **Petkom Vojnićem Purčarom**.

– »Muž i ja živjeli smo i u Novom Sadu, ali smo nakon smrti moje bake 1970. dosta dugo stanovali i u ovoj, mojoj rodnoj kući. Tu smo rado primali goste, osobito književnike i jezikoslovce, ovamo su dolazili **Aleksandar Tišma, Danilo Kiš, Slavko Mihalić, Vesna Parun, Branimir Donat, Dalibor Brozović, Kruno Pranjić** i drugi. Dolazili su slikari, katkad i oni iz inozemstva. – rekla je zagrebačkom časopisu *Vijenac*.

Čime se bavila?

Nakon gimnazije Jasna je završila studij južnoslavenskih jezika i jugoslavenske književnosti na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu. Doktorirala je 1981. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Radila je na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu, bila je direktorica Kulturnog centra, glavna i odgovorna urednica *Tribine mladih* u Novom Sadu. Radila je kao redovita profesorica na Pedagoškoj akademiji u Osijeku.

Jasna je sudjelovala i pisala za nekoliko književnih časopisa.

Napisala više udžbenika za osmogodišnju, srednju školu i sveučilište te na desetine znanstvenih radova s područja književnosti i jezika. Objavila je »brdo« knjiga, a među njima je desetak knjiga poezije!

Jasna o sebi kao slikarici

»Od malih nogu voljela sam dograbiti djedovu olovku i škrabati po zidovima ove kuće. Zbog svojih slikarskih uradaka često sam dobivala po turu, što mi nije smetalo da razmišljam čak i o studiranju slikarstva. Ali u Novom Sadu nije još postojala likovna akademija, pa sam odustala«. – No, ona je i dalje slikala.

Nagrade

Dobitnica je više hrvatskih nagrada: povelja *Visoka žuta žita, Zlatni dukat, Goranov vijenac*, odličje *Danice hrvatske* s likom Marka Marulića. Dobila je i mnoge nagrade u Vojvodini. Nagradu *Balint Vujkov – Dida* za životno djelo na području književnosti dodijelila joj je Hrvatska čitaonica Subotica.

Katarina Čeliković

PUT POD NOGE

Ne pitaj ništa, put pod noge
Pred blistavim tragom
Puž spokojno pruža roge

Ne pitaj ništa, grabi put
Kao daleki grad
Sakrij se u nebeski skut

Ne pitaj ništa, put hvataj
Ko ptica za zrnom
Preljeći iz atara u atar

Ne pitaj ništa, putem hitaj
U nemirnom oku
Klasje i oblačje uzvitlaj

Ne pitaj ništa, put za uši
Kroz vlastito tijelo
Rijeka se u nepovrat ruši

KRALJICE NAŠA, MOLİ ZA NAS!

Evo nas u lijepom mjesecu svibnju. Okruženi smo mirisnim cvijećem, zagrljeni proljetnom, raspjevanom i probuđenom prirodom. Ali, mjesec svibanj nam nije pri srcu samo zbog toga. Ljepota svibnja očituje se i u štovanju koje iskazujemo Blaženoj Djevici Mariji, Majci Crkve. Možda nam je ovoga svibnja Gospa bliža nego inače, jer nam je tako jako potrebna njezina vedrina i duhovna snaga. Dok se obraćamo dragoj Gospi, povezujemo se i ujedinjujemo s Isusom koji je središte i cilj svake naše molitve. Neka naša iskrena molitva ispuni svaki preostali svibanjski dan.

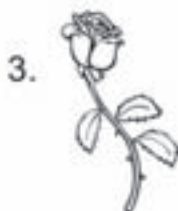
Dopunite riječi koje nedostaju pomoću slika označenih brojevima.

Sveta ___1___, moli za nas!
Sveta Bogorodice, moli za nas!
Sveta Djevo djevica, moli za nas!
Majko Kristova, moli za nas!
Majko ___2___, moli za nas!
Majko Božje milosti, moli za nas!

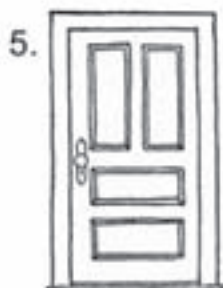
Djevice premudra, moli za nas!
Djevice časna, moli za nas!
___3___ otajstvena, moli za nas!
Tornju Davidov, moli za nas!
___4___ zlatna, moli za nas!
Škrinjo zavjetna, moli za nas!

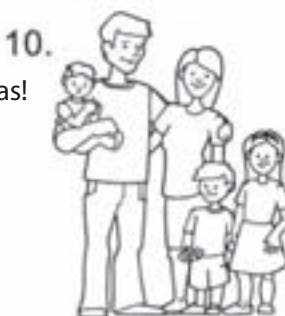
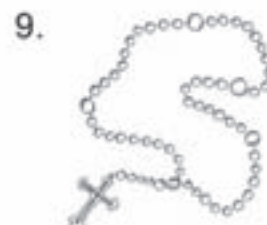
___5___ nebeska, moli za nas!
___6___ jutarnja, moli za nas!
Zdravlje bolesnih, moli za nas!
Utočište grešnika, moli za nas!
Utjeho žalosnih, moli za nas!

Kraljice ___7___, moli za nas!
Kraljice patrijarha, moli za nas!
Kraljice proroka, moli za nas!
Kraljice apostola, moli za nas!
Kraljice djevica, moli za nas!

Kraljice sviju svetih, moli za nas!
Kraljice na ___8___ uznesena, moli za nas!
Kraljice svete ___9___, moli za nas!
Kraljice ___10___, moli za nas!
Kraljice mira, moli za nas!

Karmelićanski samostan u Somboru,
Vicepostulatura s.B.o. Gerarda Tome Stantića i Katehetski ured Subotičke biskupije raspisuju

LITERARNI NATJEČAJ

na temu

MOLITVA

"Isusu je mila ptica pjevica,
nevina dušica. On nju drži na
ruci. Kad duša nešto zaželi to je
za njega pjesma - osobito kad
joj želju ispuni, a ona zahvali. On
je tad poljubi i zagri."

"Molitva: zabava odlična,
blagajna neiscrpiva, rajva
najpodnija, vrt najmirisaviji,
voćka najslađa, pjesma
najveselija."

Propozicije natječaja:

- natječaj za djecu osnovnoškolske dobi
- potaknut mislima o. Gerarda zapiši svoje:

razmišljanje o molitvi

molitvu

pjesmu

priču

- radove treba predati vjeroučiteljima koji će
ih do 31.05.2020. dostaviti u Katehetski
ured u Subotici

Moja obitelj

Obitelj moja,
od četiri broja.
Prvi broj je tata,
ruke mu od zlata.
Drugi broj je mama,
Sunce našeg stana.
Treći broj je moja Petra,
brža je od svakog vjetra.
Četvrta sam brojka ja,
tatina i mamina zvijezda
DANICA.

Milica Šarković, 3. razred
OŠ 22. oktobar, Monoštor

Nikola Tumbas, 3.e, - OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna

Majčin dan

Danas na Tvoj dan
želim da ti se ostvari najljepši san.
Kada Ti se lice nasmiješi
moje srce se utješi.
Tvoj blagi glas uvijek me smiri
kada me nešto uznemiri.
Volim tvoje priče krasne,
dok u večeri sunce gasne.
Zato Ti na ovaj dan
želim sretan Majčin dan.

Luka Ivković, 3. razred
OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna

Pjesma o obitelji

Moja obitelj je nekad glasna,
ali je klopa uvijek slasna.
Petar je mudar i vrijedan,
Tomo uvijek za akciju spreman.
Andrija šale stvara,
Ivan za gitaru ima dara.
Marija Magdalena pleše po kući,
Matej kod majke voli ići.
Mama uvijek ima sve nas na umu,
a da se opusti igra »Zumu«.
Tata mi pomaže oko svega,
baš zato jako volim njega.
Tu sam i ja, Pavao – o našoj obitelji
vam pjevao.

Pavao Huska, 3. razred
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Milan Gašpar, 1.e, - OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna

Majčin dan

Mila i najdraža,
a ponekad i stroga.
Jako me voli, to vidim
kad me snažno zagrlji.
Ah, moja mama.
Najviše volim s mamom se igrati.
Tu je i kad treba zadaću provjeriti.

Milan Gašpar, 1. razred
OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna

HRCKOVE MOZGALICE

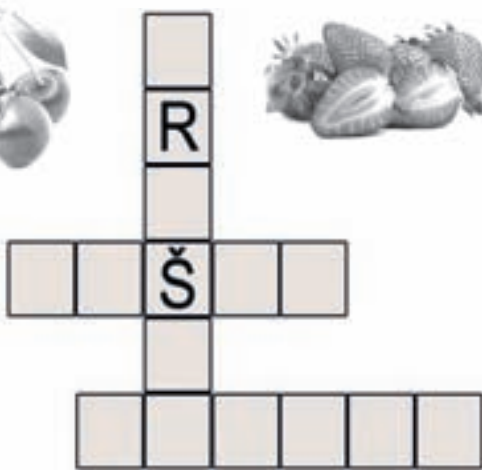
1. Lucija želi kupiti 4 kornet sladoleda, ali joj nedostaje 60 dinara. Ako kupi 3 korneta istog sladoleda, ostat će joj 30 dinara. Koliko staje jedan kornet tog sladoleda?

Račun: _____

Odgovor: _____

2. Voće u svibnju! Riješi križaljku.

3. Izmiješane riječi! Prekriži u svakom redu riječ koja mu ne pripada!

PETAK, NEDJELJA, UTORAK, SVIBANJ

ŽUTO, PLAVO, SEMAFOR, ZELENO

JAGODA, SLADOLED, BANANA, JABUKA

POLICAJAC, LIJEČNICA, BOLNICA, POŠTAR

KREKET, KUPAONICA, KUHINJA, HODNIK

4. Uz svaku imenicu napiši pod dva odgovarajuća pridjeva!

Jagoda _____

Ruža _____

Med _____

Bicikl _____

Leptir _____

MIRISNA, LJEKOVITE, SLATKI, UKUSNA, MALENI, BRZI, CRVENA, BODLJIKAVA, PLAVI, ŠARENI

5. Poznaješ li braću **Grimm**? Vuk je lik koji se često pojavljuje u njihovim bajkama. Napiši koje su to bajke u kojima je vuk jedan od likova, a autori su braća Grimm.

5. Vuk i sedam kozlića, Tri prašćica, Crvenkapica.

Rješenja: 1. sladoled je stajao 90 dinara; 2. trešnja, višnja, jagoda; 3. svibanj, plavo, sladoled, bolnica, kreket; 4. jagoda – crvena, ukusna, ruža – mirisna, bodljikava, med – sladak, lijekovit, bicikl – brz, plavi leptir – šareni, maleni;

Čitam i skitam do početka lipnja

Produžen rok za kviz

Kviz za poticanje čitanja *Čitam i skitam* bio je u punom zamahu kad je u našoj zemlji zbog pandemije virusa covid-19 proglašeno izvanredno stanje. Organizatori akcije, Gradska knjižnica Subotica, bili su prinuđeni zaustaviti svoje aktivnosti ali kako je kviz online, upitnik se mogao i dalje

popunjavati. Međutim, zatvaranjem knjižnica onemogućeno je učlanjivanje koje je tijekom kviza bilo ponuđeno po promotivnoj cijeni od 300 dinara. Stoga je obećano da će po završetku izvanrednog stanja nastaviti s realizacijom kviza i učlanjivanjem osnovaca.

online kviz na <http://www.subiblioteka.rs/hr/kviz-citam-i-skitam/> te na Dječjem odjelu u centralnoj zgradi ili ograncima obnoviti svoju godišnju članarinu za svega 300 dinara.

Budući da će po završetku kviza već biti ljeto, izvlačenje nagrada najavljuju za jesen.

Kviz je ove godine posvećen smijehu te smiješnim i veselim knjiškim dogodovštinama pa uživajte u ovoj aktivnosti i upražnjavajte ju što češće... Jer smijeh je zdrav i preporučuju ga svi liječnici.

B. I.

HRCKOVI DETEKTIVI

Točan odgovor:

Dan planeta Zemlje

Nagrađeni detektivi:

Teodora Gorjanac – OŠ *Moša Pijade*, Bereg
Martina Tikvicki – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Emanuela Vukmanov Šimokov – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Borna Dulić – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
Luka Skenderović – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Milica Šarković – OŠ *22.oktobar*, Monoštor
Pavao Huska – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
Milan Gašpar – OŠ *Ivan Milutinović*, Mala Bosna
David Tikvicki – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Filip Ivković Ivandekić – OŠ *Matko Vuković*, Subotica

Nagradno pitanje:

Koje su četiri faze leptirovog
životnog ciklusa?

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

U VRTU

 JE LETJELA S NA . TRAJILA JE PRIJATELJA ZA IGRU. TAKO USAMJENA IZNENADILA SE KAD JOJ JE PRIŠAO . -HEJ, KAKO SI? -UPITAO JU JE -PA, USAMJENO! TRAŽIM PRIJATELJA ZA IGRU. BI LI SE IGRAO SAMNOM? -REKLA JE -BIH, ALI IMAM PRVO JEDAN ZADATAK ZA TEBE. HOĆEŠ LI MI POMOCI? -UPITAO JE . MOJ NAJDRAŽI SE RAZBOLIO. NAPALE SU GA . AKO MU NE POMOGNEMO, SVOG ĆE GA POJESTI! SAD SU JOŠ NA . -HAJDE, VODI ME! JAKO VOLIM . ONE SU ZA MENE PRAVA POSLASTICA, ALI MI MORAŠ OBEĆATI DA ĆEMO SE POSLIJE IGRATI SKRIVAČA! -OBEĆAVAM! I TAKO ONI BRZO ODLETJEŠE DO Gdje JE IMALA GOZBU NA . BRZO JE SVE RIJEŠILA. VIŠE NISU NAPADALE . USKORO SE LIVADA ORILA VESELOM IGROM, TE SU SE SKRIVAČA DOŠLI IGRATI I . BIO JE TO DAN PUN !

Čisti zubi - zdravi zubi

Ovih dana ste sigurno slušali da treba često prati ruke, a i činili ste to. Vjerujem da ste brinuli o higijeni svojih ruku. Brinete li o higijeni svojih usta, zuba, jezika, desni? To je također jako važno! Sigurno su neki već doživjeli da im je ispio prvi zubić. To stvarno ništa ne boli! Ali, ako se zubić pokvari, pa počne boljeti, e to je već ozbiljan problem. Tada treba ići liječniku za zube – ZUBARU ili STOMATOLOGU!

Razmislite u zadatku koji je pred vama, što treba jesti kako bi zubi ostali zdravi, a što im škodi?

Pogledajte i pročitajte priču *Gric i Grec*, to su dvije bakterije koje prave rupe u zubićima, a hrane se slatkišima. Naučite kako se od njih obraniti.

Jeste li znali?

- * Djeca imaju 20 mliječnih zubića!
- * U šestoj godini mliječni zubići počinju ispadati, i niču stalni.
- * Stalnih zuba ima 32.
- * Prednji zubi se zovu sjekutići, jer si-
jeku hranu.
- * Srednji zubi su očnjaci.
- * Zadnji zubi se zovu kutnjaci i oni
melju hranu, kao mlin.
- * Odraslim ljudima rastu i umnjaci.

VAŽNO:

- * Četkicu treba mijenjati kada počinje novo godišnje doba, 4 puta godišnje.
- * Prati zube ujutro i navečer, a može i nakon svakog obroka.
- * Četkati kao kad pada kiša (gornje zube) ili kao što raste trava (donje zube).
- * Zube prati 2 minuta, za to postoje mali pješčani sat.
- * Pregledati zube ponekad u zrcalu.

Savjeti stomatologa:

- Ne jesti mnogo slatkiša i obvezno nakon jela oprati zube
- Ponekad namazati zubiće prije pranja ljubičastom tekućinom iz ljekarne (genciana) i trljati zube dugo dok se ljubičasta boja ne opere
- Posjetiti stomatologa treba svakih 3 do 6 mjeseci

- * Kada vam ispadne prvi zubić, možete ga staviti pod jastuk prije spavanja, možda vas posjeti *Zubić vila*.

Šta treba jesti da bi zubi ostali zdravi?

Poveži odgovarajuću sliku sa zdravim/bolesnim zubom.

Scena prva: Sara ljutitog izraza lica nešto tipka na mobu. U razrednoj Viber grupi (bez razrednika naravno) Mia i Iva su joj slale neke glupe stikere i poludjela je. Koliko puta je tim lijenim kozama slala točne uradke iz svega – samo da ih nastavnici ne gnjave. Sad je ona jednom pitala (bila je zbilja bolesna taj dan i nije mogla ni glavu podići s jastuka a ne da može slušati nastavnicu fizike na Zoomu) da joj pošalju i one odmah komentare i stikere i kao – ne znaju ni one, samo da urade matek prvo, bolje da pita nekog drugog... Čitaj – neće pomoći. Napisala im je: »Jasno, cure! Hvala puno. Pravo prijateljstvo zlata vrijedi. Ovo naše vrijedi – i dodala POOP emoji.«

Scena druga: Jure se budi u 10 i čim se vrati iz wc-a uzima mob da vidi poruke. »Jao, pa ja imam danas test iz engleskog!«, gundđa poluglasno. Mama ga čuje. »Moooooolim!?! Jure, crni sine! Uključuj komp, 10.15 je!«. Mama se sklanja, dodaje mu naočale i slušalice i čaj – budući da nije ni doručkovao »Jure, crni sin«. Izlazi iz sobe da ne

smeta (budući da Jure ne bi prihvatio pomoć na testu ni od koga, a kamoli od majke svoje) – onda bolje da se ne nervira ona. Izlazi na terasu da dovrši tamo kavu. Taman je završio pol testa – kad stiže slika na Snap. Sara! Fotka na zadaća iz fizike i »Hej, mali – može pomoć? Zaspala na sat – hitno!« Što sad? Da ostavi test? To je Sara! Što će s testom – kad ionako kasni? Nije trebao igrati igrice do pol 2 – neće više nikad, samo da se sad izvuče. Kako da radi dvije stvari odjednom? »Sorry, Sarah! Upravo radim test iz engleskog i kasnim – i ja zaspao« – stavlja joj poruku na fotki laptopa. Radi dalje test, ali oči mu lete na mobač sa Sarinom slikom. Da pokuša? Ma – neka dobije iz engleskog tri. Ispraviti će – a ima sve ostale petice. To je Sara...

Scena treća: Sara duboko uzdahne i sprema se da uradi zadatke sama, jer ova profka minute broji. Sjest će na terasu – da makar zraka udiše dok se muči. Pogleda Jurinu poruku s tužkom i zamišlja njegovo lice. Baš je drag! Ove koze imaju urađeno, a neće poslati. Što on to radi? Uveća fotku i vidi mu grešku u zadacima i na putu do terase – snapa odgovor »To ti nije present simple – napisao si continuous oblike u svakoj rečenici – ispravi«. Dok je napravila i iznijela sebi na stol vani svoju slatku 2 u 1 (njeni mama i tata i dalje stalno nisu doma prije podne) stiže joj snap. Jure. Nema komentar – samo na papiriću urađena jedna dva zadatka iz fizike (oni posljednji – za bonus – koje nitko nikad ne umije uraditi). Sjeda za stol s osmijehom. Jure je fora. Ili pomisao na njega ili sunčev sjaj na njenom licu – skroz je opuštaju i vesele. Ne može se više ljutiti ni na kog. Briše poruku u razrednu grupu i piše: »Ok. Pitala sam nekog drugog«. Uradila je zadatke iz fizike i ona dva posljednja koje je poslao Jure (on je zbilja veoma pametan...). Taman prepisala i poslala fotku kad stiže novi snap: »TNX Sarah... Nisam vidio! Ispravio!«. Lijepo...

(vh)

VOLIM VOJVODINU

Izvanredno stanje u kojem smo bili donijelo je mnoge novine, ali jedno je ostalo isto – naša Vojvodina. Prekrasna i puna zanimljivosti. Još uvijek ima mnogo toga o čemu nismo pisali. Provjerite svoje znanje.

1. Kako se zove jelo sa slike?

- a) gomboci s pekmezom
- b) okruglice
- c) baratfile
- d) prisnac

Ovo posno jelo Hrvati Bunjevci su obično jeli srijedom ili petkom kada na njihovoj trpezi nije bilo mesa. Najčešće su filani pekmezom od crnih šljiva.

3. U centru kog vojvođanskog mjesta postoji spomenik mangulici i pulinu?

- a) u Rumi
- b) u Srijemskoj Mitrovici
- c) u Zrenjaninu
- d) u Bačkoj Topoli

Na ideju **Slobodana Simića** kipar **Vladimir Tović** je izlio brončanu statuu ne samo mangulice, srijemske svinje, već i pulina, tradicionalnog pastirskog psa, koji vuče podrijetlo s prostora Vojvodine. Kažu da će onaj tko dodirne obje njuške imati sreće!

2. Koje kulturno-umjetničko društvo iz Subotice ove godine obilježava 50 godina postojanja?

- a) HUK Lajčo Budanović
- b) Népkör
- c) HKC Bunjevačko kolo
- d) HGU Festival bunjevački pisama

Ova hrvatska udruga kulture utemeljena je 1970. godine, a u njezinom okrilju djeluje nekoliko odjela: folklorni, dramski, likovni, glazbeni. Osim toga, organizatori su *Velikog prela*, *Prela sićanja*, *Djeca u Dužijanci* i drugih manifestacija.

4. U kojem selu se već gotovo 50 godina održava međunarodni festival amaterskog filma i umjetničke fotografije »ŽISEL«?

- a) u Tavankutu
- b) u Omoljici
- c) u Laćarku
- d) u Sonti

Ove godine obilježit će se pola stoljeća kako se u banatskom selu održava Festival amaterskog filma i umjetničke fotografije na temu život sela. Po koncepciji koju slijedi, ova manifestacija jedinstvena je u svijetu.

Jakovljev Boeing 747

Priprema:

1. Prerezati na pola jedan kolut naranče i postaviti ga na tanjur kao sunce.
2. Očistiti bananu i prerezati na pola. Jednu polovinu razrezati po sredini. Banane složiti na tanjur kao zrakoplov i krila.
3. Po zrakoplovu složiti ribizle i maline kao prozore i motore. Po želji pričvrstiti čačalicom.
4. Jagodi odrezati peteljku te cijelu jagodu postaviti kao nos zrakoplovu a peteljku na kraj, kao trag zrakoplova.

Dobar tek!

*Jakovljev Boeing 747 je za Vas pripremio **Jakov Vukov**. Jakov pohađa 2. razred OŠ Matko Vuković u Subotici. Voli i zna lijepo pjevati i uči svirati violončelo u subotičkoj Glazbenoj školi. Veoma je talentiran. Također ide na folklor u HKC Bunjevačko kolo u Subotici te voli igrati nogomet i voziti bicikl.*

Vrijeme pripreve:
7 minuta

Potrebni sastojci:

banana

malina

ribizla

jagoda

naranča

Hrčkova sveznalica

Njezino veličanstvo – PČELA

- * Pčele su leteći kukci, bliski srodnici bumbara, a dalji osa i mrava.
- * Na svijetu ima približno 20.000 vrsta pčela, te se nalaze na svim kontinentima osim Antarktike.
- * Pčele igraju najvažniju ulogu u oprašivanju cvjetova jer su najbrojniji oprašivači na zemlji.

- * Pčelama je med zaliha za duge zimske mjeseci kada cvijeće ne cvjeta i stoga ne proizvodi biljne sokove. To je jedini kukac-životinja koji proizvodi hranu koju jedu i ljudi, naravno – nesvjesno.
- * Pčela radilica u sezoni živi 30-45 dana
- * Matica živi i do sedam godina, a dnevno izlegne jajčaca do tri svoje težine
- * Pčele med proizvode na isti način najmanje 150 milijuna godina.
- * Pri sakupljanju nektara i peludnog praha pčela posjeti dnevno oko 1.000 cvjetova

- * Jaka i zdrava pčelinja zajednica u tijeku jednog dana može oprašiti do 3.000.000 cvjetova
- * U košnici, ovisno o tipu i veličini, jedna pčelinja zajednica broji od 20.000 – 80.000 pčela
- * Sve pčele proizvode dobar i zdrav med. Loš med rezultat je industrijskog načina punjenja ili lošeg i needuciranog pčelara
- * Med pčele medarice je jedna od najsigurnijih hrana – većina opasnih bakterija uopće ne mogu živjeti u medu

Misli kao pas

Jeste li se ikada upitali što misli vaš dobri kućni ljubimac koji vas u stopu prati? Misliti kao psić? Je li to

uopće moguće? Naučni eksperiment 12-godišnjeg dječaka omogućava mu telepatsku vezu s najboljim prijateljem, psom. Dvojac udružuje snage i koriste svoje jedinstvene životne perspektive kako bi na komičan način prevladali komplikacije porodice i škole.

Duša

Što se zbiva kada netko više ne voli ono što je do jučer obožavao činiti? Ima li načina ponovno se preispitati? Sagledati svijet na drugi način? Što ako nešto i dalje volimo činiti, a nismo svjesni toga? U ovoj animiranoj

avanturi muzičar koji je izgubio strast prema muzici biva transportiran iz svog tijela i mora pronaći svoj put nazad, uz pomoć djetetove duše koja uči stvari o sebi...

U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi: HIGIJENA, PEKAR, SPAVANJE, VRUĆICA, UJAK, DJED, PREHRANA, ŠPORT, ZAJUTRAK, KOSA, IGRA, VID, TRADICIJA, PASTIR, TUŠIRANJE.

Preostala slova dat će konačno rješenje.

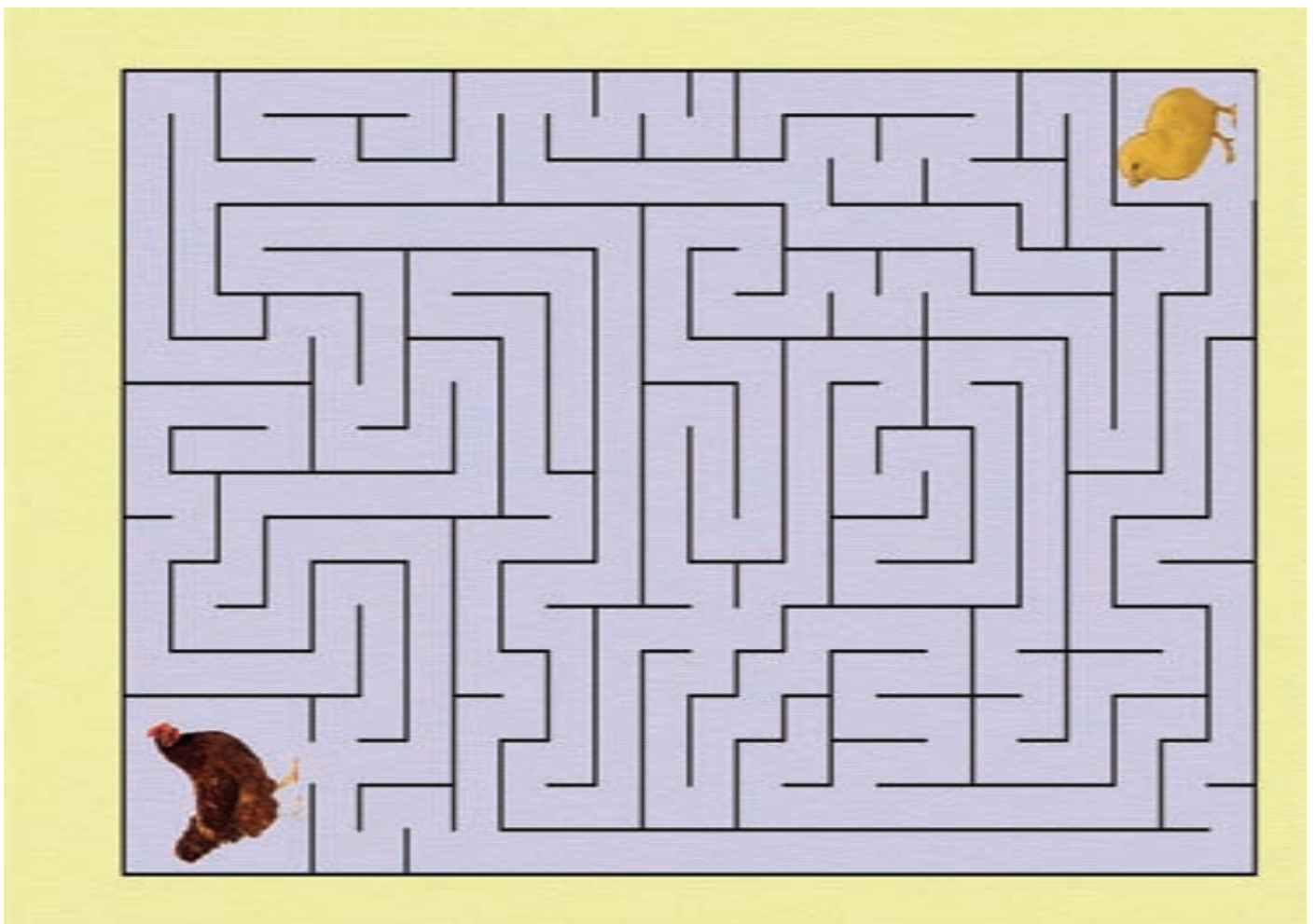
Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerke.

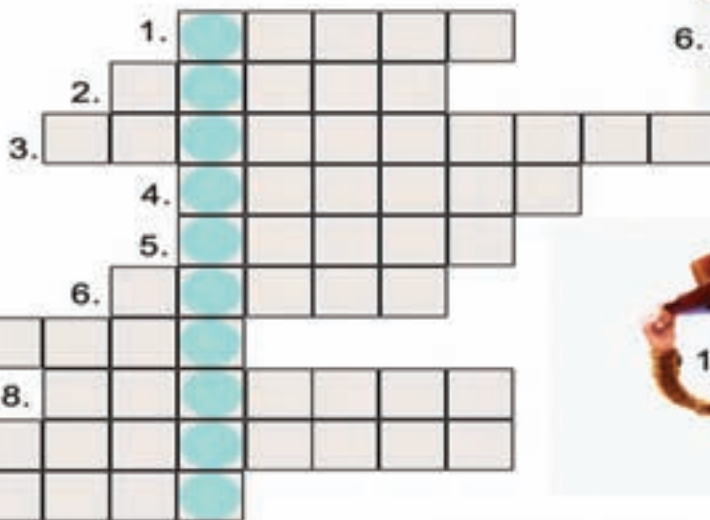
K	A	R	T	U	J	A	Z	P	P
R	A	R	A	R	G	I	P	R	I
V	E	N	I	V	I	D	E	E	E
J	R	Nj	E	T	A	T	K	H	Nj
T	K	U	A	J	S	E	A	R	A
R	O	LJ	Ć	V	I	A	R	A	R
O	S	I	K	I	A	G	P	N	I
P	A	A	C	A	C	P	I	A	Š
Š	J	D	E	J	D	A	S	H	U
U	A	J	I	C	I	D	A	R	T

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Riješite križaljku prema ponuđenim slikama i u označenim poljima dobit ćete konačno rješenje – ime jedne od najmoćnijih ličnosti svjetskog animiranog filma koji je idejni tvorac i čuvenoga miša Mickey Mousa. U njegovom studiju je do danas stvoreno mnogo dugometražnih animiranih i igranih filmova. Godine 1955. izgradio je zabavni park *Disneyland* u Kaliforniji, jednu od najvećih turističkih atrakcija Sjedinjenih Američkih Država.

Riješi »Sudoku« zagonetku:

Pravila: U svakom manjem kvadratu moraju biti brojevi od 1 do 9 bez ponavljanja (matematika nema veze s igrom - nema nikakvog zbrajanja, oduzimanja, množenja...). Također, u svakom vodoravnom i okomitom redu moraju biti brojevi od 1 do 9, bez ponavljanja.

2	4	9			3			
	8			1	2	4		
						9		
						7	2	4
	1						3	
3	9	4						
		8						
		6	4	5			9	
			1			8	6	5

6				9				2
			3		1			
		7				9		
	1						7	
3				1				5
	5						8	
		3				7		
			8		5			
8				7				4

Izvanredna situacija, ozbiljne muke...

Tekst: Slađana
Crtao: Petar

Tikvicki

E, tako! Ti, Hrcko, budi tamo prijeko, a sad ću zvati Zvezdanu budući da, po običaju – kasni.

Ima li dva metra između nas?

Na nju ne računaj, a sat samo što nije počeo. Uostalom, pozovi ju i vidjet ćeš.

Eej! Alo, Zveki, gdje si?

Što gdje sam? Koji ti je?

Kako što? Pa sat matematike samo što nije počeo.

Aha, ono preko TV! Pff! Pa ja to ne pratim ni uživo na satu...

I gdje ti je maska? Jesi li normalna?!

A, evo je. U pravu si...

Taako! A sad batalite matematiku i 'ajte na skype da gledate nešto u direktnom prijenosu...

Pusti znanost, u ova teška vremena važno je ostati fizički i psihički spreman...

